

A Fővárosi Ítéltábla a **II. r. felperes képviselője** által képviselt **II. r. felperes neve (II. r. felperes címe)** II. rendű felperesnek a **alperesi képviselő** által képviselt **alperes neve (alperes címe)** alperes ellen vezető tisztségviselő felelősségének megállapítása iránt indított perében a Budapest Környéki Törvényszék 2020. augusztus 26. napján meghozott 3.G.40.195/2015/147. számú – a II. rendű felperes keresetét elutasító – ítélete ellen a II. rendű felperes részéről 148. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés alapján lefolytatott másodfokú eljárásban 2020. december 2-án meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.
Kötelezi a II. rendű felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 20.000 (Húszezer) forint ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

- [1] Az I. rendű felperes jogutódjaként perbe lépő II. rendű felperes keresete annak megállapítására irányult, hogy a **adós társaság neve** (a továbbiakban: adós) fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkeztét követően az alperes az ügyvezetői feladatait nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látta el, ezáltal az adós vagyona 969.000 forinttal csökkent, és a felperes mint hitelező ezzel azonos összegű követelésének kielégítése meghiúsult. Kereseti kérelmét a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.) 33/A. § (1) bekezdésére alapította, míg az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének kezdő időpontját 2010. március 31-ével határozta meg.
- [2] Az alperes az érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte.
- [3] Az elsőfokú bíróság ítéletével a II. rendű felperes keresetét elutasította. Kötelezte a II. rendű felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 36.120 forint perköltséget. Ítéletének indokolásában megállapította, hogy a felszámolás elrendelése iránti kérelem beadásának időpontjában (2010. augusztus 26.) hatályos Cstv. rendelkezéseit kellett a perben alkalmazni, és idézte annak 33/A. § (1)-(2) bekezdését. Az adós felszámolását 2011. február 28-ával rendelték el, az alperes alapításától kezdve vezető tisztségviselője volt. A felszámoló az I. rendű felperest

határidőn túl bejelentkezett hitelezőként nyilvántartásba vette, ezért a Cstv. 33/A. § alapján jogosult volt a per megindítására.

A perben kirendelt igazságügyi szakértő véleménye alátámasztotta a II. rendű felperesnek azt a tényállítását, hogy az adós 2010. március 31-én fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt, mert már 2009. december 31-étől nem rendelkezett olyan likvid vagyonnal, amely a tartozásait fedezte. Mindezt az I. rendű felperes felé fennálló tartozása is igazolta, amit 2010. március 30-án már nem tudott kiegyenlíteni. A felszámolási eljárásban csupán a „D” kategóriás hitelezők 61%-os kielégítésére volt lehetőség, így az I. rendű felperes követelésének kielégítése megghiúsult.

Az alperes a Cstv. 31. §-ában írt kötelezettségének eleget tett, azonban elmulasztotta a 2009. évi számviteli törvény szerinti beszámoló letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségét, ezért vele szemben a Cstv. 33/A. § (2) bekezdésében szabályozott vélelem fennállt. Ebből következően az alperes terhére esett annak bizonyítása, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezte után az ügyvezetési feladatait a hitelezői veszteségek elkerülése, illetve csökkentése érdekében végezte, és a hitelezői igények kielégítésének elmaradása, illetve a vagyonsökkenés nem az ügyvezetőként kifejtett magatartásával okozati összefüggésben állt fenn.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a beszámoló letétbe helyezési kötelezettség elmulasztása a felperes követelésének létrejöttével nem állt okozati összefüggésbe, annak kockázatát nem befolyásolta, mert a beszámolót 2010. május 31-éig kellett letétbe helyezni, míg a felperes követelésének esedékessége 2010. március 31-e volt. Az alperes az adós egyedüli tagja volt, így taggyűlést nem kellett összehívnia. Nem vitás, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően folytatta a gazdasági tevékenységet, de önmagában ez nem alapozza meg a felelősségét. Az adós főtevékenysége mérnöki tevékenység és műszaki tanácsadás volt, a bevételhez vezető tevékenységet elsősorban az alperes szellemi tőkéjének áruba bocsátásával végezte. Az elsőfokú bíróság ebből azt a következtetést vonta le, hogy az alperes alappal számíthatott arra, hogy a megrendelésekből befolyt árbevétel az érintett időszakban a hitelezői követelések kiegyenlítésére fordíthatja, és a tanúvallomások alátámasztották, hogy reális lehetősége volt újabb megrendelésekre. Az adós a gazdasági tevékenységét még a fizetéseképtelenség megállapításáig is eredménnyel folytatta, ebben az időszakban utolsóként a Honvédelmi Minisztérium irányába is teljesített, amelynek bevételét a hitelezők kielégítésére lehetett fordítani. Az alperes bizonyította, hogy a társaság meglévő vagyonát is a hitelezők érdekeinek figyelembevételével használta fel, a társaság egyik hitelezőjének első felszólítására a követelését a rendelkezésére álló likvid vagyonból kiegyenlítette, és ésszerűtlen kockázatot nem vállalt. Mindezek alapján az alperest a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerint a ki nem egyenlített hitelezői követelésért felelősség nem terhelte, még akkor sem, ha a társaság megmentése érdekében tett intézkedései végül nem vezettek eredményre. A fentiekre tekintettel a II. rendű felperes keresetét elutasította.

[4] Az ítélet elleni fellebbezésében a II. rendű felperes annak megváltoztatását és keresetének teljesítését kérte.

A Cstv. 33/A. § (2) bekezdésre utalással kiemelte, hogy az alperes nem bizonyította, hogy az elvárható valamennyi intézkedést megtette a hitelezői veszteségek elkerülése, csökkentése érdekében. Mindezt tanúbizonyítással nem lehet alátámasztani, csak a társaság teljes gazdálkodásának átvizsgálásával, szakértői bizonyítás útján. Azt a megállapítását, hogy az alperes az elvárható valamennyi intézkedést megtette, az elsőfokú bíróság mindössze egyetlen konkrét intézkedésre hivatkozással találta bizonyítottanak. Kiemelte, hogy a szakvélemény adatai alapján 2009. december 31-étől 2011. február 17-éig az adósnak milyen nagyságrendű követelései voltak, és az alperesnek számot kellett volna adni arról, hogy milyen intézkedéseket tett ezek behajtása érdekében. Az alperes azonban nem jelölte meg milyen eljárásokat indított a kintlévőségek behajtása érdekében. Az ítéletben írtakkal ellentétben a II. rendű felperes vitatta, hogy az adós 2010. decembertől még gazdasági tevékenységet folytatott, mert egy eredményes gazdasági tevékenységet

végző cég azt nem hagyja abba, hanem megpróbál megegyezni a felszámolási eljárást indító hitelezővel. Ezzel szemben az alperes belenyugodott abba, hogy a cég felszámolás alá került. Állította, hogy az elsőfokú bíróság az adós gazdálkodásával kapcsolatos számadatokat figyelmen kívül hagyta, és vitatta azt a megállapítást, hogy az alperes – miután 80.000.000 forint körüli tartozást halmozott fel – reálisan számíthatott újabb megrendelésekre. Az elsőfokú bíróság nem értékelte az adós felszámolójának 2012. február 28-ai közbenső jelentését, amelyből kiemelte, hogy az adóssal szemben megközelítve 80.000.000 forint hitelezői igényt jelentettek be, míg a felszámolás kezdő napján az adós 35.000 forint pénzeszközzel, 224.000 forint tárgyi eszközzel és 35.000.000 forint követeléssel rendelkezett, ugyanakkor a felszámolási költségeken túl mindössze a „D” kategóriás hitelezők követelésének 61%-a térült meg 1,4 millió forint összegben. Az adós ezáltal úgy halmozott fel 80.000.000 forint tartozást, hogy a teljes vagyona másfél millió forint volt. Az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe a szakértői vélemény 7. pontjában írtakat (30-32. oldal). Nem értékelte az alperesnek azt az előadását, hogy az adós az alapításától kezdődően hitelből fedezte az anyagköltségét, és a számlák teljesítési határidejét általában nem tudta betartani, a tartozásokat a cég tevékenységének bővítésével próbálta meg kiegyenlíteni. Az alperes megengedhetetlen nagyvonalúsággal kezelte a cég pénzügyeit, és arra rendezkedett be, hogy az alvállalkozói finanszírozzák a céget. Ezek egyike volt az I. rendű felperes is. Kiemelte, hogy a társaság saját tőkéje 2010. december 31.-ére 2009. december 31.-éhez képest további 8.000.000 forinttal csökkent.

- [5] Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult, annak helyes indokaira hivatkozott. Kiemelte, hogy a II. rendű felperes a fellebbezésében sem hivatkozott az alperesnek olyan mulasztására, amely a felelősségének megállapítására okot adott volna. Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az adós vagyonszerzése nem róható fel az alperesnek.
- [6] Az elsőfokú bíróság ítéletének a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 228. § (4) bekezdése alapján nem volt fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett rendelkezése, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet teljes egészében bírálta felül.
- [7] A fellebbezés nem alapos.
- [8] Az elsőfokú bíróság a kereset elbírálásához szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a tényállást helyesen állapította meg, és a jogszabályoknak megfelelő érdemi döntést hozott. A másodfokú bíróság az ítélet indokolásával is egyetértett, ezért a II. rendű felperes fellebbezése folytán csupán az alábbiakat emeli ki.
- [9] A Pp. 121. § (1) bekezdés c) pontja alapján a felperesnek már a keresetlevélben meg kell jelölnie az érvényesített jog alapjául szolgáló tényeket, mert ennek hiányában nem állapítható meg, hogy a keresettel megóvni kívánt vagyoni jogosultságait az alperes milyen magatartásával sértette meg, és arra sem lehet következtetni, hogy a bíróság érdemi döntésére irányuló kereseti kérelem [Pp. 121. § (1) bekezdés e) pont] a tényállításhoz milyen összefüggésben kapcsolódik. A Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerint érvényesített jog alapja, hogy a gazdálkodó szervezet vezetője a felszámolás kezdő időpontját megelőző három évben a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően ügyvezetési feladatait nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látta el, és ezáltal a gazdálkodó szervezet vagyona csökkent, vagy a hitelezők követeléseinek teljes kielégítését megghiúsította. Mindezekre tekintettel a II. rendű felperesnek elő kellett adni a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének időpontját, valamint az alperesnek azt a magatartását, amiből

megállapítható, hogy az ügyvezetői feladatát nem a hitelezők elsődlegessége alapján látta el, és azt is, hogy az adós vagyona ezzel okozati összefüggésben mennyiben csökkent, vagy a hitelezők követelésének kielégítését milyen magatartással hiúsította meg. A bíróság a felperes által érvényesített jogot az annak alapjául megjelölt tények figyelembevételével bírálhatja el, ezért a II. rendű felperes tényállításai alapján kellett értékelni a felek által szolgáltatott bizonyítékokat.

- [10] A II. rendű felperes a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet időpontját 2010. március 31. napján jelölte meg, és azt állította, hogy az I. rendű felperes követelésének kielégítése az alperesnek azzal a magatartásával okozati összefüggésben hiúsult meg, hogy a tevékenységét ezt követően is folytatta, míg a vagyonsökkenés mértékét az I. rendű felperes követelésével azonos összegben határozta meg.
- [11] A Cstv. 33/A. § (2) bekezdésében szabályozott vélelem alapjául szolgáló tények egyike csak akkor támasztja alá a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése alapján érvényesített jog fennállását, ha az összefüggésben áll a vezető tisztségviselő felelősségére alapított magatartással, valamint az előadott vagyonsorvással, vagy a hitelezői követelés kielégítésének meghiúsulásával. A szakvélemény mint a Pp. 166. § (1) bekezdésében felsorolt bizonyítási eszközök egyike a fél tényállításának alátámasztásául szolgál, de azt nem helyettesíti, így a perben annak bizonyítására volt alkalmas, hogy az adós a II. rendű felperes tényállításának megfelelően 2010. március 31-ével fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt. Ehhez képest a 2009. évi éves beszámoló letétbe helyezésének határideje 2010. május 31-én járt le, ezért a beszámoló elmulasztása – mint a felperes által állított vélelemre okot adó tény – nem állhatott fenn 2010. március 31-én. Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az I. rendű felperesi követelés kielégítésének meghiúsulása az éves beszámoló letétbe helyezésének elmulasztásával nem hozható okozati összefüggésbe, mert az az I. rendű felperes követelésének létrejöttét és kockázatának mérlegelését nem befolyásolhatta. Arra is helytállóan mutatott rá, hogy az állított vagyonsökkenés sem határozható meg a kereseti tényállításban előadott időpontban, mert a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet már a felperes követelésének esedékessége előtt negatív volt.
- [12] A másodfokú bíróság nem értett egyet a fellebbezésnek azzal az állításával sem, hogy az alperesnek az ilyen helyzetben elvárható intézkedései kizárólag szakvéleménnyel bizonyíthatóak. A számviteli adatokra támaszkodó könyvszakértői módszerekkel elkészített szakvélemény az adós gazdálkodási adatainak elemzésével a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet időpontjának alátámasztására alkalmas. Az alperes által tett intézkedések azonban a perben szolgáltatott valamennyi bizonyíték együttes értékelésével is alátámaszthatók. Az alperesnek az érintett időszakban kifejtett tevékenysége túlmutat azokon a tényeken, amelyek a könyvelési adatokkal bizonyíthatók, így a Pp. 163. § (1) bekezdés és a 164. § (1) bekezdés alapján nem zárható el annak alátámasztásától, hogy a társaság likviditási helyzetének javítása érdekében a szükséges intézkedéseket megtette. Ez utóbbiak olyan eseménytörténeti tények, amelyek további értékeléséhez a szakvélemény csupán egy bizonyítási eszközt szolgáltat, és csak a további bizonyítási eszközökkel együtt értékelhető.
- [13] Az érdemi döntés szempontjából nem volt jelentősége, hogy az adós a tevékenységét 2010. decemberében, vagy további két hónappal később fejezte be. Nem volt vitás, hogy az alperes legalább 2010. decemberéig folytatta a tevékenységét, és a tanúvallomások alátámasztották az elsőfokú bíróságnak azt a következtetését, hogy reális alapja volt annak a várakozásnak, hogy az alperes a megrendelésekkel elért árbevételt idővel a követelések kiegyenlítésére fordíthatja. Ehhez tartozik az is, hogy a gazdasági világválságnak a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben elért hatása az alperes magatartásától független köztudomású tény, amelynek ugyancsak

köztudott következménye a piaci szereplők tartozásának növekedése. Mindez azonban nem ad alapot a Cstv. 33/A. (1) bekezdés szerinti felelősség megállapítására.

- [14] Az elsőfokú bíróság az ítélet indoklásában a II. rendű felperes tényállításainak elbírálásához szükséges mértékben értékelte az alperes gazdálkodását, szakértői bizonyítást folytatott le, részletesen kitért a tanúvallomásokkal igazolt tényekre, így a fellebbezésnek ez a része sem helytálló.
- [15] A Pp. 235. § (1) bekezdése szerint a fellebbezésben akkor lehet új tényt állítani, ha ez az elsőfokú határozat meghozatalát követően jutott a fellebbező fél tudomására. A II. rendű felperes az elsőfokú eljárásban kizárólag a vélelemre, és arra hivatkozott, hogy az alperes ésszerűtlen kockázatot vállalt a tevékenység további folytatásával. A kereseti tényelőadásában a követelések behajtásának elmulasztását nem kifogásolta, így az alperes ezzel szemben védekezni sem tudott, és arra sem volt lehetősége, hogy az esetleges bizonyítékait megjelölje. Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság a fellebbezésnek ezt a részét a Pp. 235. § (1) bekezdése alapján nem bírálhatta el.
- [16] A fentiek alapján az elsőfokú bíróság a felek által szolgáltatott bizonyítékokat okszerűen, a Pp. 206. § (1) bekezdésének megfelelően értékelte, amelyekből levont következtetéseit részletesen és ellentmondások nélkül megindokolta, a tényállást helyesen állapította meg, amelynek felülmérlegelésére a fellebbezésben előadott és érdemben értékelhető okok miatt a másodfokú bíróság nem látott lehetőséget.
- [17] A kifejtett indokokra tekintettel az elsőfokú bíróság a Cstv. 33/A. § (1)-(2) bekezdésének megfelelő alkalmazásával hozta meg a döntését, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet a Pp. 253. § (2) bekezdése értelmében – a Pp. 254. § (3) bekezdése szerint visszautalva annak helyes indokaira – helybenhagyta.
- [18] A II. rendű felperes fellebbezése eredménytelen volt, így a másodfokú perköltségeit maga viseli, míg a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles az alperes ügyvédi munkadíjban felmerült másodfokú perköltségét megfizetni, amelynek mértékét a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdés alapján a kifejtett érdemi tevékenységet mérlegelve állapította meg.

Budapest, 2020. december 2.

. Volein Anna s.k.. Bleier Judit s.k.. Kovács Mária s.k.
a tanács elnöke előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelével: